

NÉPLAP

**Ma este 8 órakor
Rendező Gárda műsoros
est a DVSC csarnokban**

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 51. SZÁM.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLJETEK!

1947 MÁRCIUS 1, SZOMBAT

Dálnoki Veress Lajos bevallotta a főtárgyaláson:

Az összeesküvők a Kisgazdapártra számítottak

Pénteken reggel nyitotta meg Jankó Péter tanácselnök a népbizottság ötös tanácsának folytatásos tárgyalását az összeesküvők ügyében.

A második napon Dálnoki Veress Lajos vezérezredes kihallgatására került sor.

Az elnök kérdéseire kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Tagadta, hogy az államhatalom erőszakos megdöntésére irányuló szervezkedésben részt vett volna. Szerinte csupán a honvédség megszervezését vállalta arra az esetre, ha a békeszerződést aláírják. Beszámolt, hogy október közepe táján Szentmiklóssy István lakásán összejövetelen vett részt, amelyen beszélt Veress Lajos megbízatásáról. A honvédség, illetve katonaság megszervezésére a megbízatást elvállalta. Ezen az ülésen határozta el, hogy négy szakértőt választanak ki. Két hét múlva újabb összejövetel volt Veress Lajos lakásán, ahol rajta kívül Andrássy Sándor, Szentmiklóssy István, Sóvagy Tihamér és Berkó István is részt vett Donáth Györggyel együtt. Amikor Kiss Károly felkérte őt szerepének vállalására, sejtette, hogy a Magyar Közösség nevében történt a felkérés. Újabb két hét elteltével a Lónyay-utcában tartott összejövetel, amelyen Szentmiklóssy átnyújtotta a hadparancs tervezetét.

A jelenlévők véleményének meghallgatása után úgy döntött, hogy a hadparancsot nem írja alá és nem adja ki. Szentmiklóssy ekkor közölte vele, hogy a Közösség polgári vonala ezt nem fogja jó szemmel nézni és ezt a véleményét erősítette meg Donáth is.

Az elnök további kérdésére Veress Lajos kijelentette, hogy

a „jogfolytonosság” kitételel azonosítja magát, de helytelenítette, hogy ezt a hadparancsba bevetették, mert ez politika. A hadparancs többi részével nem azonosította magát, mert védekezése szerint másra nem kívánt támaszkodni, mint a meglévő honvédségre.

A tanácselnök a továbbiakban megkérdezte, hogy milyen jogcímen használt azokat a kifejezéseket, hogy: elrendelem, kinevezem, megbízom.

Veress Lajos azt mondta, hogy katona volt és megszokta, hogy parancsol, vagy engedelmeskedik. Különböző is Szentmiklóssy véleménye az volt, hogy az ellenállási mozgalom azért bukott le, mert senki sem parancsolt.

— Ön párhuzamot állít fel az ellenállási mozgalommal — szöjt Jankó Péter tanácselnök. — Az ellenállási mozgalom az akkori tényleges hatalmi tényezőkkel szemben állott. Ön is feljogosítva érezte magát arra, hogy a jelenlegi államhatalommal szemben parancsoljon? Milyen jogcímen?

— Nem ezen a jogcímen — hangzott a felelet.

Az a helyzetváltozást, amikor Ön esetleg honvédelmi miniszter lesz, saját erőitől függetlenül erős politikájától várta?

— Igen — felelte Dálnoki Veress.

— A Magyar Közösség politikájától is függetlenül?

— A Donáthék által előidézett politikai helyzetváltozástól nem, a Magyar Közösség politikáját azonban számításba vettem — felelte a vádlott.

Az elnök ezután szünetet rendelt el.

Horthy levele Dálnoki Veresshez

Szünet alatt Donáth György és Dálnoki Veress Lajos hozzátartozói engedélyt kaptak beszélgetés folytatására a két vádlottal. Ezután Jankó tanácselnök a hadparancs példányainak sorsáról tett fel kérdéseket.

Veress Lajos azt vallotta, hogy ő és Andrássy megsemmisítették az ő példányukat, a tartalékpéldány Szentmiklóssy kezében volt, annak sorsáról nem tud.

Ezután szembesítették Dálnoki Veress Lajost Donáth Györggyel, de nem sikerült tisztázni, hogy a hadparancs letárgyalása után hány fővezérségi ülésen vettek részt.

Veress Lajos a további vallomásaiban a csendőrség főparancsnokának képviseletéről beszélt. Választásuk Kozma Istvánra esett. Veress védekezése szerint a csendőrséget csak az ő személyének pozíciója juttatása után állították volna fel. A honvédség nyugati alakulatairól azonban szerinte nem volt szó.

Az elnök Veress Lajos elé tárta előző kihallgatásai alkalmával felvett jegyzőkönyvet, amely szerint Veress kifejezetten „fővezérség”-ről beszélt, amíg most e helyett a honvédség szót használja.

Veress előadta, hogy akkori kihallgatásánál tiltakozott a főve-

zéség megjelölése ellen s tiltakozott az ellen is, mintha a katonai szervezkedés a hatalom átvételét célozta volna. Arról tudott, hogy a Közösség áll a háttérben az esetleges pártokkal, pl. a Kisgazdapárttal.

Vallomása további részében elmondta, hogy 1944 augusztus 5-én előzetes telefonéretesítés után levelet kapott Horthytól, amit Vattay főhadsegéd juttatott el hozzá. Bánffy volt földművelésügyi miniszter útján a főhadiszállásra. Ebben a levélben Horthy arra az esetre, ha őt egy idegen hatalom megakadályozná kormányzói jogainak gyakorlásában, Veress Lajost nevezi ki miniszterelnökké és megbízza a kormányalakítással. Erről a levélről említett tett az összeomlás után Donáthnak, aki erre azt mondta, hogy akkor tulajdonképpen Veress Lajos a miniszterelnök. Ő azonban felhívta Donáth figyelmét arra, hogy sem Kállay, sem Lakatos nem mondták le a miniszterelnökségről és ezek szerint három miniszterelnöke lenne az országnak.

A jogfolytonossággal kapcsolatban az elnök kérdéseire kijelentette Veress, hogy a jogfolytonosság letéteményesének a volt kormányzó tekinteti. Szerinte ma két államfője van az országnak, mert

a kormányzó nem mondott le.

— Milyen politikai helyzetváltozásra számítottak? — tette fel a kérdést az elnök.

— Új választásokra, a békeszerződés ratifikálása után — felelte Veress Lajos — esetleges új pártok alakításával, vagy fúzióra meglévő pártokkal.

Szünet után Jankó Péter tanácselnök megkérdezte, hogy tudta-e Veress Lajos azt, hogy a Magyar Közösség megmaradt horthyista köztársaságellenes ideológiájánál?

Veress azt vallotta, hogy nem tudta, de a régi alapon állva képviselte el a Magyar Közösség munkáját. Bevallta, hogy a jogfolytonosság alapján állt s ebből következik, hogy vagy királyságra, vagy kormányzóságra gondol.

Hétfőn kezdődnek a pártközi megbeszélések

A Kisgazdapárt végrehajtó bizottsága pénteken délelőtt Balogh István főtitkárnál megbeszélést tartott, amelyen pártvezetési kérdésekkel foglalkoztak és a politikai bizottság határozatainak végrehajtása érdekében tettek intézkedéseket. A politikai bizottság üléseinek változás következik be, mert le kell vonniuk a konvenciót azoknak, akik még az utolsó pillanatban is törekednek bizonyulni álláspontjuk harcolásáért. Nagy Ferenc miniszterelnök péntek délelőtti hosszasan tárgyalt Rákosi Mátyással és Szakasits Árpáddal. A pártvezetők a pártközi tárgyalások előkészítéséről tanácskoztak. A pártközi megbeszélések valójában hétfőn kezdődnek. A tárgyalásokon előőr gazdasági, majd politikai kérdéseket vitatnak meg. A cél az, hogy olyan politikai légkört teremtsenek, amely hatékonyabbá teszi a helyzetet a gazdasági problémák megoldására.

Bevin a szovjet-brit viszonyról

Bevin külügyminiszter az angol alsóház külügyi vitájában többek közt kijelentette, hogy a brit-szovjet szerződést módosítani kell. Meg kell szabadítani azt korszerűtlené vált intézkedéseitől.

Szállás már közölte a szerződésnek azokat a pontjait, amelyeket korszerűtlennek tart. A brit kormány rövidesen eljuttatja javaslatát a szovjet kormányhoz és örömeit fejezte ki, hogy kifejezésre

Dr. Antal népbíró tett fel ezután kérdéseket. Arra a kérdésre, hogy kik voltak azok, akik rá, mint egyetlen katonára számítottak az országban, Dálnoki Veress azt vallotta, hogy sok tiszt. A Magyar Közösségre és más erőkre számítottak, a meglévő pártok közül a Kisgazdapártra.

Arra a kérdésre, tudott-e arról, hogy a csendőrséget a magyar köztársaság kollektíve felelősségre vonja, Dálnoki Veress tagadólag válaszolt. A továbbiakban azt vallotta, hogy hadművelési céljai nem voltak, ő csak azoknak a tiszteknek érdekében lépett közbe a mindenkori miniszterelnök, akiket B-listázni akartak.

További népbírói kérdésekre válaszolva kijelentette, hogy Donáthot előbb ismerte meg, mint az a Közösség tagja lett. A fajszeretettel a maga részéről úgy értelmezte, hogy elsősorban a Közösség tagjait igyekeznek segíteni.

A tárgyalást ezután félbeszakították és azt szombat reggel folytatják.

Feloldják a román hatóságok a zár alá vett magyar vagytonokat

A román hatóságok a zár alá vett magyar vagytonok feloldását határozták el. A magyar miniszterelnök ezért felhívja mindazokat, akiknek javait (ingó vagy ingatlan vagyont) Romániában a román hatóságok bármely címen lefoglalták és a mai napig javaik feletti rendelkezési jogukat nem kapták vissza, saját érdekében a következő adatokat tartalmazó bejelentést tegyék meg a magyar miniszterelnökségen székelő romániai magyar javak bizottságához (Budapest, Miniszterelnökség, Parlament-épület, felemelet): 1. A vagyton tulajdonosának neve, foglalkozása, jelenlegi pontos lakóhelye. Romániában metró-med-

dig és hol volt lakóhelye. Állampolgársága. 2. A lefoglalt ingó vagy ingatlan vagyon leírása: a) ingatlannál annak pontos fekvési helye, minősége, területének nagysága, művelési ága, az ingatlan vagyon hozzávetőleges értéke forintban, leiben; b) az ingó vagyonnál a tárolási hely megjelölése, annak minősége, mennyisége, a vagyon hozzávetőleges értéke forintban, leiben. 3. A vagyont mikor, mely hatóság által, milyen címen vették zár alá? 4. Telt-e a tulajdonos lefoglalt vagytonának felszabadítására intézkedéseket? ha igen, hol, mikor, mely hatóságnál és milyen eredménnyel?

Általános népbiztosítás tervét jelentette be a népjóléti miniszter

A nemzetgyűlés pénteki ülésén Ottó Károly (MKP) előadó rámutatott arra, hogy a népjóléti minisztérium megalapítására már Debrecenben szükség volt, hiszen a felszabadulás után nem volt város vagy falu, mely intézményes segítségnyújtásra ne szorult volna. A mostani költségvetésben keresztül kibontakozik az új magyar demokrácia népi társadalompolitikája.

Molnár Erik népjóléti miniszter szólt fel ezután. Kijelentette, hogy a stabilizáció óta nyílt meg csak a lehetőség, hogy tervszerűen vigyenek a szociálpolitikába.

Megállapította a miniszter, hogy a lakásügyek intézése tetemesen megnövekedett adminisztrációt kíván. Bejelentette, hogy a minisztérium lakásügyi kódexet ad ki, amely összeszedi az elsőrt és ide tartozó jogszabályokat és demokratikus szellemben dolgozza át.

A miniszter a társadalombiztosító intézetek teljes önkormányzatát kívánja tiszteletben tartani. Megállapította, hogy a társadalombiztosító intézetek dolgoznak, ezenfelül azonban a minisztérium az általános népbiztosítás kérdését óhajtja megvalósítani. Ezt természetesen csak fokozatosan lehet végrehajtani. A mezőgazdasági biztosítás kérdését rövidesen rendelet fogja szabályozni. Meg kívánja oldani a kiskereskedők és kisiparosok biztosításának kérdését is. Leszögezte, hogy a biztosító intézetek egyesítését kívánja végrehajtani a jövőben, mert ezáltal az adminisztratív költségeket csökkenteni tudja.

A miniszter a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a gyermekvédelem ügyét gyökeresen átszervezik. A hadirokkantak helyzetében jelentős javulás mutatkozik majd. Az első feladata a hadirokkantak meggyógyítása és e célból a már működő két kórház mellé újabb kórházakat szerveznek. Tanfolyamokat szerveznek a hadirokkantak átképzésére és igyekeznek önállósítani kölcsönöket folyósítani.

Az egészségügyi alapot vizsgálva, a miniszter rámutatott arra, hogy a felszabadulás után összesen 28 ezer kórházi ágy állott rendelkezésre a békebeli 50 ezerrel szemben. Most 32 ezer kórházi ágy felett rendelkezünk. 1950 végére túl akarjuk szárnyalni a békebeli színvonalat.

Gyógyszerellátásunk néhány alapanyagtól eltérően, biztosítva van, de ezeket az anyagokat is megszerezzük külföldről. A külföldi segélyakciók rendkívül jelentős könnyítést hoztak az országba és ezért az összes külföldi segélymozgalomnak a nemzetgyűlés színe előtt is a nemzet háliját tolmácsolja.

A miniszter beszámolóját a Ház minden oldalán tejeszettel fogadták.

Erősen készülnek az asszonyok a vasárnapi MNDSz konferenciára

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének vasárnapi konferenciáját nagy érdeklődés előzi meg. A debreceni asszonyok — MNDSz tagok és azon kívüllők is — napok óta készülődnek az első jelentős asszonytalálkozóra, mely vasárnap délután 3 órakor a Déry-múzeum előadótermében lesz. A konferencián politikai és szervezési beszámoló lesz, majd különböző indítványok beérkezését követően pedig a fizikár megválasztására kerül a sor.

A egyszerű kulturális és szociális munkát végző és máris igen jelentős eredményeket elért debreceni MNDSz konferencia elé nagy érdeklődéssel tekint a város közvéleménye.

A Kisgazdapárt a „Siess, Ad, Segíts” akcióból is kivonja magát

A Nemzeti Bizottság pénteken délelőtt Juhász Géza gyengélkedése miatt Labonca András korábbi elnöklésével tartotta meg ülését. A március 15-i ünnepséget részletesen megbeszélte a bizottság. A NB ülésén a Nemzeti Parasztpárt bejelentette, hogy a társasági bizottságtól néhány tagját visszahívja és újakat küld be, mégpedig Kovács Istvánt, Szabó Istvánt, Fábán Zoltánt, Varga Lászlót, Bóta Jánost, U. Magyari Andrást és Kondor Lajost küldi be a Parasztpárt. A NB ehhez hozzájárult. A Nemzeti Segély országos akcióit indít az elhagyott gyermekek megsegítéséért. Szabó István (MKP) javasolta, hogy a NB bocssáson ki egy felhívást a társadalomhoz, hogy minél több magáramaradt gyermeket fogadjanak örökbe. A NB a javaslatot elfo-

gadta, és az akció lebonyolításával a szociális felügyelőséget bízta meg. Labonca András itt megjegyezte, hogy a Balogh főispán által összehívott szerdai megyei szociális értekezleten a Kisgazdapárt kiküldötté kijelentette, hogy a pártja nem hajlandó résztvenni még az egész társadalmat megmozdító „Siess, Ad, Segíts” mozgalomban sem. A jobbmódiúknak kellene a legtöbbet segíteni, ennek ellenére azt látjuk, hogy a módosak nem hajlandók a szegények mellé állni. A Labonca András által ismertett Kisgazdapárti álláspontot osztatlan felháborodással fogadta a NB. A NB ülése — amelyen a Kisgazdapárt a koalíció nagyobb dicsőségére nem küldte el tagjait — a napi ügyek elintézésével zárta be ülését.

Felemelték a köztemetői díjakat

A köztemetői sírdíjazást március 1-től felemelik. A városi tanács a köztemetői gondnok javaslatát fogadta el: csak kisebb mértékű emelést határozott el, mert a számviteli törvény szerinti — különösen az alacsonyabb kategóriákban — a bevétel csökkenésével járt volna ez az emelés. A díjak emelését nem tudta volna megfizetni. Így a köztemetői díjak emelésével csak az ingyen temetések száma csökkent volna. Az új díjtételekből mutatában közlünk néhányat: I. osztályú sírhely a

útmentől mellett 160 forint (150), a második sorban 120 (90), egyéb sorokban 80 (60), II. osztályú 40 (30), III. osztályú 20 (15), gyermeksírhely 10 (9). Sírfelrakás díja: I. osztályú sírnál 34 (24), II. osztályúnál 24 (18), III. osztályúnál 20 (12) forint. A zárójelben lévő számok a régi díjazás tételei. A többi díjtételek — sírgondozás és egyéb — hasonló arányban emelkedtek. Egy ingyen temetés esetében 45 forintba kerül — ugyanis a városnak kell megfizetni.

Rendelet a burgonya biztosí ásról

A közlekedési miniszter a jövőre, nagyobb vidéki városok, valamint ipari központok burgonyaelállításának biztosítása érdekében rendeletet adott ki, amely szerint a jövőben az alapvető szállítási engedélyt, aki a szállítást kíván burgonya meghatározott százelektől (jelenleg 25%-ig) hatósági áron a közlekedési rendelkezésre bocsátja. A többi burgonyával szabadon rendelkezik és szabad áron hozhatja forgalomba. Nem kell szállítási igazolványt

a 30 km-t meg nem haladó távolságra, fogatolt járművel történő szállításhoz, valamint 20 kg burgonyának kézipoggyászként való szállításához. Szállítási engedélyt a barmenyforgalom miniszteri biztosa ad a csupán akkor állít ki a közlekedési előírásokról, ha a gazdálkodó saját termései burgonyáját, háztartási szükségletét meg nem haladó mértékben vagy munkavállalói járandóságait szállítja le.

Közlekedés

Cukorkiosztás. Értésíti a közlekedési ügyosztály a város lakosságát, hogy a március havi cukorfeladás az alábbi jegyekre szerkesztendő: a 70. számú „Hatósági Élelmiszerjegy” üszvényére 20 deka, a 210. számú önálló fogyasztók részére kiadott „Általános közlekedési élelmiszerjegy” üszvényére 20 deka, a 221. számú „Állami közlekedési pótlóanyag elosztásán gyermekek részére” üszvényére 20 deka, a 222. sz. „Állami közlekedési pótlóanyag önálló gyermekek részére” üszvényére 20 dkg, a 225. sz. „Állami liszt-pótlóanyag cseccemők részére” I. üszvényére 20 deka, a 226/III. Állami kenyér- és élelmiszerpótlóanyag terhes és szoptató anyák részére” 13. üszvényére 40 deka. Fenti üszvényeket a fűszerkiskereskedőknél legkésőbb március 25-ig le kell adni.

Rádióműsor

Március 7, szombat
Budapest I. 6.30: Falurádió. 6.45: Torna. 7. Hírek. 7.20: Hangnemek. 8: Közlekedési megvédő. 8.15: Hangnemek. 9: Ének szongorakissérettel. 10: Hírek. 12: Hírek. 12.15: Orgonaszónata. 12.45: Elbeszélés. 13: Magyar noták. 14: Hírek. 14.10: A színház csodavivása. 14.30: „Hangulatos óra.” 15-25: Előadás. 15.55: Műsorismertetés. 16: Előadás. 16.30: Gyermekrádió. 17: Hírek. 17.10: Vöröskereszt-közlemények. 17.30: Munkás Kultárszövetség műsora. 18: Előadás. 18.15: Hazi együttés. 19: Előadás. 19.20: Tino Rossi cselek. 19.50: Rádiózenekar. 20: Hírek. 21: Ifjúsági Híradó. 21.50: Hírek oroszul. 22: Hírek. 22.20: Mit hallunk holnap? 22.30: Művészlemez. 23: Táncczene. 24: Hírek. 0.10: Hírek franciául. 0.20: Hírek angolul

A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete ma este fél 9 órai kezdettel Tarika estét rendez a Kereskedelmi Társulat dísztermében. Mindenkit, aki jól akar szórakozni, szeretettel vár a rendezőség.

Tavaszi felöltőt ruháját készíttesse MORGENSTERN úriszobájában Szent Anna-u. 6. — Cév.: Ury Lajos

Ma van az RG ünnepélye

A Rendező Gárda műsoros ünnepélye ma este 8 órakor lesz a DVSC fedett sportcsarnokában. Előzőleg a hősi emlékműveket koszorúzzák meg. A gazdag műsorban szavalt, dalárda és magán-számok szerepelnek, míg a tánczenét a honvéd zenekar jazz-részlege szolgáltatja. Az ünnepség keretében avatják föl a gárdistákat is.

Az MKP rendező gárdájának a báljárja sűrű villamosjáratot állít be a Kossuth-utca és a HÉV egésszen éjfélig. 12 órától autóbussz közlekedik a Piac-utca—Kossuth-utca sark és a DVSC-pálya között. A rendező gárda bálján a politikai beszámolót Hajas elvtárs, az MKP rendező gárda országos parancsnoka tartja.

Banditásdít játszanak a Dobozy-temetőben

Bekormozott arcú, banditásdít játszó suhanok rémítetik néhány nap óta a Dobozy-temető környékét. Az újdósebb természetfiekre — állati hangokat hallatva — erősen ráijesztenek, míg azok előtt, akik nem hajlandók megretenni, sikongva szaladnak el. Eddig még nem sikerült őket nyakoncsipni.

Felborította a postakocsi az autót

Csütörtökön este fél 8 órakor érdekes karambol történt a Piac-utca 81. számú ház előtt: az esti vonathoz a Nagyállomás irányába hajtó postakocsi nekiszaladt egy ismeretlen rendszámú autónak, mely elég nagy sebességgel haladt a Nagytéplom felé.

Az autó felborult, míg a postakocsi sértetlenül haladt tovább. Az autóbán ülőknek sem lett bajuk.

SZÍNHÁZ

A CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA
Szombat délután: Uj Isten Thébában. Munkáselőadás. Este: Házasság hármashban, Premier-béret.
Vasárnap délután és este: Házasság hármashban.
Hétfő: Házasság hármashban, C) béret.
Kedd: Házasság hármashban. A) és B) béret.
Szerda: Azra. Premier-béret.
Csütörtök délután: Fekete Péter. Fülléres előadás. Este: Azra. A) és B) béret.
Péntek délután: A cigány. Fülléres előadás. Este: Azra, C) béret.

IRODALMI KAMARASZÍNHÁZ
Vasárnap: Kis Eryll.
Kedd: Kis Eryll.
Csütörtök: Az Ady Társaság hangversenye.

UJ U. B. A CSOKONAI SZÍNHÁZBAN
Pénteken délelőtt megválasztotta a Csokonai-színház társulata az új üzemi bizottságot. Az új üzemi bizottság tagjai Kormos Lajos, Solti Bertalan és Sebestény András, póttagok Sasady Gusztáv, Ódor Béla és Banky Judit.

Magyar nota bemutató. Agyagás Sándor okleveles ének-művész már 22. társulatát vezeti látogatott végig és magyar népdalokat adott elő és tanított meg az iskolákban. Most Debrecenben működik a Szabadtársulat Felügyelőség keretén belül és már az összes debreceni iskolákat is meglátogatja. A napokban sor kerül az üzemekre és előreláthatólag még ezen a héten a Dohánygyár és a Vagongyár munkásai részére tart bemutatót és tanítja őket az ősi magyar népdalokra.

Bizonyításkiegészítést rendelt el a NOT egy 15 évre félélt hőszörményi keretlegény ügyében

A debreceni népbíróság tavaly szeptemberben 15 évi fegyházra ítélte K. Nagy Gábor hajdúbőszörményi volt keretlegényt. Háborús bűntudatban találták bűnösnek, mert a 106/10. musz. számadnál a legénységet kizozta, győzött, s egy alkalommal egy munkaszolgálatost élő pajzsként mag elé tartva lövődözött. Két szökevényt feljelentett, akiket a fasiszta

hadbíróóság emiatt 5-5 évi börtönrre ítélte. A Népbíróságok Országos Tanácsa visszaküldte az írókat azzal, hogy mielőtt döntene, újabb tanúkat kell kihallgatni az ügy teljes tisztázása érdekében. Tomola tanácselnök két tanút már ki is hallgatott a tegnapi nap folyamán, mivel azonban több dunántúli tanú is van, az ügy lezárása még hosszabb időt vesz igénybe.

TIZENEGY TANÚ NEM JELENT MEG

Másodízben tárgyalta már a népbíróság Tomola-tanácsa Bajlvó Pál vásárhelykutasí lakos esendőrfőtörzsörmeister háborús és népellenes bűnügyét. A vádirat szerint Bajlvó Gyomán beszédet tartott a munkaszolgálatosok előtt, melyben háborúra uszított. A csomagok vizsgálójánál túlszigorúan járt el s egy ízben elkorbozolt és

Ideje volna már az ilyen felháborítóan és felelőtlenül viselkedő tanúkat komolyan megbüntetni, mert az ilyen esetek egyrészt veszélyeztetik a népbírósági tárgyalások komolyságát, másrészt szörzősúlyos idővesztéseket okoznak. Ez történt például ebben az esetben is. Az elnapolt tárgyalásokat csak 60 napon belül lehet tovább folytatni, s ennek letele után a tárgyalást előről kell kezdeni.

átadott a kémelhárítónak egy héherynyű levelet.

Emiatt Weisz Pál rabbit és Harstein Istvánt a kémelhárítónak bántalmazták. Ukrajnában a 106/8. munkaszolgálatos számadot, mint keretlegény kegyetlenül kínozták.

Először újabb tanúkat idéztek meg s emiatt napokig el a tárgyalást. Tegnapi megidézett 13 tanú közül 11 nem jelent meg, bár többen közülök helybejtek. Ezeket a vétőlől függően 100—100 forint pénzbüntetéssel sújtották.

Az első elnapolástól számított 60 nap március 10-én teltek s mivel addigra a tárgyalást már nem lehet újra kiüzni, előről kell kezdeni az egész bizonyítási eljárást.

Meg kell találni a módot, hogy szükség esetén az indokoltanul elmaradt tanúkat akár fogház-büntetéssel is sújtsák, hiszen a tanúvalomás tétele állampolgári kötelesség s annak elmulasztása büntetendő cselekmény.

Tanúkihallgatás a betegágyban

Többízben megkereste már az egeri népbíróság a debreceni népbíróságot, hogy egy Egerben folyó népbírósági ügyben hallgassa ki laudiként Dobos Zsigmond debreceni, Garay-utcai lakos rendőrszámadot. Mivel Dobos százados hosszabb idő óta betegeskedik, Tomola Béla tanácselnök csütörtökön a népbírósági jegyző kíséretében kiszállt a Garay-utcaba és betegágyában hallgatta ki Dobos Zsigmondot.

Pályázat a debreceni gyógyszerertani tanszékre

A vallás- és közoktatásiügyi miniszter a debreceni tudományegyetem orvostudományi karán megszervezett gyógyszerertani tanszék betöltésére nyilvános pályázatot hirdet.

A közalkalmazottak vasúti igazolványának megújítása

A közszolgálati alkalmazottak és nyugdíjasok felaru vasúti jegy váltására jogosító arképes igazolványának megújítási határidejét a közlekedésiügyi miniszterium március 15-ig meghozzabbította.

A vendéglői számlálólapok új arai

A vallás- és közoktatásiügyi miniszter az iparügyi miniszterrel és pénzügyminiszterrel egyetértve a vendéglői üzemekben használt számlálólapok árát az osztályon felüli vendéglői üzemben 32 fillérben, az első osztályú vendéglői üzemben 24 fillérben, a másodosztályúban 16 fillérben, harmad- és negyedosztályú vendéglői üzemben 8 fillérben állapította meg. A számlálólap árát a számlálólapon felüli helyen fel kell tüntetni.

Meteor-filmszínház

Szombat vasárnap hétfőn Sárdy János, Bódy Bella és Bilcsi Tivadar főszereplésével Éjféli gyors
Előadások hétköznap fél 5 fél 7-kor vasárnap 11, fél 3, fél 5, fél 7-kor.

CSOKONAI-SZÍNHÁZ

Március 1-én, szombaton este fél 7 órakor Házasság hármashban
Nagy slágerszáma „Te vagy a fény az éjszakában” Premierbérlet.
Délután 3-kor Uj Isten Thébában. Munkáselőadás

Kerékpár, varrógép
nagy választékban, legolcsóbban
Magoss György-tér 9. sz.
Telefon: 566

Tavaszi felöltőt ruháját
készíttesse MORGENSTERN úriszobájában Szent Anna-u. 6. — Cév.: Ury Lajos

Selyem harisnya, sveici nadrág
Fekintse meg kirakatomat! kombiné, kar on, női divatszövek, férfi zokni, bőrkesztyű nagy választékban

Tóthfalussynál
PIAC-U. 40. Hangya-berház

Nem s

Pénteken a törvényszék nek Debrecen megindított pe Végh Dezső tes még 1945 lalt a Vás melletti tanyáj város közeljéte. Jellemző, hogy még asztagban évi tengerit se Végh Dezső a natosította és pelni a dorogi testvérek — n tisztek — ügy a munka elvég ták hivatni k reket és ingyen szélyeztetik a népbírósági tárgyalások komolyságát, másrészt szörzősúlyos idővesztéseket okoznak. Ez történt például ebben az esetben is. Az elnapolt tárgyalásokat csak 60 napon belül lehet tovább folytatni, s ennek letele után a tárgyalást előről kell kezdeni.

Hurokra

Az erdőfelügyelőségek rendszeresen vadászokra, akik kig nem sikerül. A debreceni végül is sorozat sülte végig a güt a nagy apparáté szűtséggel végre erdőgazdálkodás az eredménye. éves nyilvagosi sik 5 — egy be orvadását, aki az erdei csapaját készítenyű.

Fegy

Tömeges felje többi időben ságra fegyverrejedely nélkül t. A rendőrség eredményeképpen gyobb; tisztára álló fegyverrejté

az állás

A napokban Dezső polgárm Debreceni munk segédék megbíz neki nagy terjv akarunk létesite tül próbálják mutatkozó mun küszöbölül. Végh Dezső a lgérte a küldöt legmesszebbmen vüket, s rögtön is lett a hozzáf lalt cukrászsegé üzembe a Bassy Svott Bódog-téle. A szövökzet letése és így a

BO

Nem szállított termény árát követelik a Vásáryak Debrecenen

Pénteken délelőtti tárgyalta a törvényszék a Vásáry-tesztvéreknél Debrecen városával szemben megindított perét.

Végh Dezső polgármesterhelyettes még 1945 májusában lefoglalta a Vásáryak Hajdúdorog melletti tanyáján lévő gabonát a város közelítésének biztosítására. Jellemző, hogy a búza 1945-ben még asztagban volt és az előző évi tengerit sem törték le. Amikor Végh Dezső az intézkedést fogalmozította és felesbe kiadta csépeleit a dorogiaknak, a Vásáry-tesztvérek — még aktív katonatisztek — úgy akarták megőrizni a munka elvégzését, hogy be akarták hívni katonáknak az embereket és ingyen elvégeztetni velük a cséplést. Ez nem sikerült. Erre eladták Budapest városának a terményt, nehogy Debrecennek jusson. Végh Dezső nem hagyta és kijárta Vas Zoltánnal, hogy a fele itt maradhatott Debrecennek. Közben elszállították a terményt, egyrészt Pestre, másrészt szétbordították a város részére.

Vásáryék most 350 mázsa termény árának a megtérítését kérik a várostól. Dr. Fényes Jenő, Vásáryék ügyvédje a per tárgyalásán 30.000 forintban kérte megállapítani. Hozzászámított persze

mindent, olyan terményt is, amit egyáltalában nem foglalt le a város. Nem közömbös, hogy a város már felajánlotta Vásáryéknek, hogy kifizeti a 30 mázsa búzát, de ők nem mentek bele.

Pénteken nem volt ítélethozatal, a tanúk és ügyfelek kihallgatása után március 5-re tűzték ki a határozathirdetést.

Az egész tárgyalás egyetlen de-

rús pillanata, Vásáryék bárgyu követelésén kívül az volt, amikor a bíró megkérdezte Vásáry Miklóstól, hogy mi a foglalkozása. A derek ember mélyen állt és nem tudott szólni. Szerencsére ott volt a fogadott prókátor Fényes Jenő és kiegészítette, mondván: gazdálkodó. Csak azt nem tudjuk, hol gazdálkodik, hiszen a földirtókrendező tanács, miután Vásáry Miklós népelelmes múltját megállapította, elkobozta a föld-

Moslékos dézsába esett csicke a Kisgazdapárt

— mondta Kálmán Ferenc kisgazdapárti nemzetgyűlési képviselő Hajdúböszörményben a taggyűlésen. A továbbiakból aztán kiderül, hogy ő a moslék alatt a koalíciót értette. Vakmerő ember mosléknak merne nevezni a három, blokkba tömörült pártot! Kálmán Ferenc nem tudja, hogy már elmúlt az az idő, amikor nyíltan és büntetlenül mosléknak nevezhették a falusi vagy városi dolgozókat?

Kálmán Ferenc azért mert így beszélni, mert véleménye szerint a Baloldali Blokk az utolsókat rúgja... Lehet hát rúgni rajta

és Kálmán Ferenc nemzetgyűlési képviselő ír valóban rúg is egyet. A Baloldali Blokk s azon belül a Magyar Kommunista Párt nem írri, nem írheti azt, hogy akárki is mosléknak nevezhesse a munkáspártokban lévő dolgozókat, akik hősies munkájukkal addig is az ország újjáépítésén fáradoztak, míg ellenségeik az ország rommátélen dolgoztak.

Nem kétséges, hogy a Kisgazdapártban sok olyan ember volt, akiket megérdemelten kizártak a pártból. De a kizárásokat — a példa mutatja — folytatni kell!

Végh Dezső nyugalomba vonul, Ménes János a polgármesterhelyettesjelölt

Szabó Kálmán polgármester táviratban értesítette a várost, hogy a belügyminiszter jóváhagyta Végh Dezső helyettes polgármester nyugdíjazás iránti kérelmét és ugyanakkor a minisztertanács elfogadta a belügyminiszter előterjesztését az első polgármesterhelyettesi állás betöltése ügyében.

Végh Dezső, mint ismeretes, már hónapokkal ezelőtt kérte nyugdíjaztatását megrongált egészségi állapotára való tekintettel és csak a tiszti főügyész felbuzgósítása miatt húzódott el az ügy egészen mostanáig. Végh Dezső elvtárs, aki közben háromhónapi betegszabadságon is volt, nem teheti ki magát tovább a hivatalal-

járó súlyos elfoglaltságnak, azonban nyugdíjaztatása csupán a várospolitikából való kikapcsolódását jelenti, mert szervező és agitációs képességét a Párt más vonalon kívánja értékesíteni. Végh Dezső elvtárs a főe közismert lendülettel és harc tüzével fogja megállni a helyét mostantól kezdve pártvonalon, ahol egészségi állapota nem fogja befolyásolni.

A város már kiírta a polgármesterhelyettesi állásra a pályázatot s a pályázati idő lerövidítéséhez a belügyminiszter hozzájárult. A polgármesterhelyettesi állást a Kommunista Párt Ménes János elvtársa kívánja betölteni.

HOLNAP: VÁLASZOLUNK

Családo:oknál le kell szállítani a szegénységi bizonyítvány értékhatárát

A közelmúltban felemlítették az illetékeket. A dolgozók sok esetben képtelenek megfizetni az illetékeket, a szegénységi bizonyítvány értékhatára pedig oly alacsony van megállapítva, hogy ehhez hozzájutni nem tudnak. Természetesen nem kívánatos a szegénységi bizonyítvány értékhatárának a leszállítása, azonban módosítást kellene eszközölni abban az esetben, ha esalásos egyénekről van szó.

Az MKP debreceni szervezete beadvánnyal fordult az illetékes szervekhez és módosítást javasol a szegénységi bizonyítvány értékhatáránál, abban az esetben, ha családos emberről van szó. A jelenlegi rendelkezések értelmében minden gyermek után havi 10 forintot szabtak meg a szegénységi

bizonyítvány értékhatárát. Ezt kívánja megváltoztatni az MKP beadványa. A javaslat értelmében egy gyermek után 20 forint, két gyermek után 25—25 forint, három gyermek után 30—30 forint és négy vagy annál több gyermek után gyermekeként 40 forint volna a szegénységi bizonyítvány értékhatára.

Ha az MKP beadványát elfogadják, komoly könnyebbséget jelent a többgyermekes családok számára, mert eddig kórházi ápolásnál, iparjogosítvány, tandíjmentességek megszerzésére nem voltak képesek hozzájutni szegénységi bizonyítványhoz. Pedig egy havi 160 forintos fizetésű három gyermekes családapa joggal nevezheti magát szegényembernek.

Hurokra kerültek a gutierdő orrvadászai

Az erdőfelügyelőségtől számos feljelentés érkezett a gúti erdőben rendszeresen garázdálkodó orrvadászokra, akiket a legújabb idő-kig nem sikerült kézrekeríteni.

A debreceni rendőrkapitányság végül is sorozatos razzákon fésülte végig a gúti erdőt, s ezeknek a nagy apparátussal kellő felkészültséggel végrehatott, tervszerű erdőrazzáknak már meg is lett az eredménye. Elfogtak egy 17 éves nyírbugosi suhancot és másik 5 — egy bandába tartozó — orrvadászt, akik fegyverekkel, s az erdei csapásokon felállított sájképzőművelő bu okkal írtok-

ták rendszeresen és kíméletlenül az erdő amúgy is megesáppant vadállományát.

A tettenért orrvadászokat őrizetbe vette a rendőrség. A motoros és később foganatosított házkutatás során több löfegyver — így egy teljesen új, hosszúsúvű Mannlicher-pisztoly — került elő, nagyobb mennyiségű, különböző kaliberű vadászfegyverekhez és pisztolyokhoz szolgáló tölténykészlettel.

A csupa fiatalokból álló vadászársaságot kihallgatásuk után a fiatalkorúak bíróságának adják át.

Súlyos szerencsétlenség a sóhivatalnál

Vigyázatlanságból eredő súlyos szerencsétlenség történt esztergőkön délután az István-malom melletti sóhivatali raktár előtt. Töltés közben Bodó Antal Böszörményi-út 86. szám alatti lakos, malom munkást a kocsit a raktárral összekötő kis vashíd odanyomta a raktárajtóhoz.

Mire szerencsétlen helyzetéből sikerült társainak kiszabadítani, mellkasa alaposan összezúródott és alkarija is törést szenvedett. Beszállították a kórházra.

Megindul az állami gyermektanulmányi állomás neveléslelektani szeminárium

Március 3-án, hétfőn délután 5 órai kezdettel a Déri-múzeum dísztermében dr. Gacsályi Sándor tanterületi főigazgató „A gyermekszereket iskolájuk” című előadásával indul meg az a nagyszabású előadássorozat, amelyet az állami gyermektanulmányi állomás rendez. Az állomás nevelők, szülők és gyermekek számára tervbevejt neveléslelektani szemináriumában Debrecen legjobb szakemberei szólnak majd meg, hogy elmondják az időszerű nevelési kérdésekkel kapcsolatos álláspontjukat és gyakorlati útbiztatásokkal szolgáljanak a hozzájuk fordulóknak.

Külön érdekessége a szemináriumnak, hogy a gyermekekre is gondolt és mesedélutánjain báb-zínház-előadások keretében meserőadalmunk és népmeséink legszébb gyöngyeit eleveníti fel.

A nevelők szemináriumának színhelye a Déri-múzeum díszterme. A szülők számára hirdettejt előadások a Kollégium I. em. 17. számú tanteremben, a gyermekek mesedélutánjai pedig a Mester-utcai köznevelési óvodában tartotnak meg.

Fegyverrejtegetőket fogtak el

Tömeges feljelentés érkezett az utóbbi időben a rendőrkapitányságra fegyverrejtegetők, illetve engedély nélküli fegyvertartók ellen.

A rendőrség tüzetes vizsgálata eredményeképpen most egy nagyobb, tisztára fiatalokból álló fegyverrejtegető bandát siker-

ült elfogni, melynek tagjainál több fegyvert találtak.

Ebben és minden esetben napfényre kerül, hasonló esetben a debreceni rendőrkapitányság állampolgári szervei is megindítják a nyomozást a politikai háttér felfedezésére.

Szövetkezetet alakítanak az állástalan debreceni cukrászsegédek

A napokban felkeresték Végh Dezső polgármesterhelyettes a debreceni munkanélküli cukrászsegédek megbízottai és előadták neki nagy tervek: szövetkezetet akarnak létesíteni s ezen keresztül próbálják a cukrásziparban mutatózó munkanélküliséget kiküszöbölni.

Végh Dezső alpolgármester megígérte a küldötteknek, hogy a legmesszebbmenően támogatja terveiket, s rögtön konkrét ajánlatot is tett a hozzáforduló munkanélküli cukrászsegédeknek: helyezték üzembe a Kassai-úton lévő elhagyott Bódog-féle műhelyt.

A szövetkezet mielőbbi megszűlése és így a munkanélküli cuk-

rások kenyérének biztosítása érdekében értekezlet volt, melyen Végh Dezső nyomatékosan felhívta az értekezleten jelenlévő cukrászokat, hogy ők is támogassák állástalan szaktársaikat. A felhívásnak meg is lett a kívánt eredménye: Tóth László egy kemencét, a többi cukrászsegéd pedig 100—100 forintot ajánlott fel önként a szövetkezet alapító cukrászsegédeknek. Végh alpolgármester megígérte, hogy az ipar-egedély soronkívüli megszerzésében segítkezni fog és lehetővé fogja tétetni a most már hamarosan meginduló szövetkezet termékeinek kapu alatti árusítását a Piac-utcan.

Két pénzbüntetés, egy felmentés az uzsorabíróságon

Az uzsorabíróság három kisebb árdragítási ügyet tárgyal.

Elsőnek Krausz Béla és Krausz Adófné debreceni kereskedő árulvonalási ügye volt napirenden. A rendőrségi feljelentés szerint 50 kg. szappant elvontak a közelítés elől és azt Krausz Béla lakásán tárolták. Azzal védekeztek, hogy az árú pénteken este kapták meg, szombaton a zsidó ünnepe miatt nem dolgoztak s hétfőn reggel kobozta el a szappant a rendőrség. Az egyesbíró bizonyított hiányában felmentette a vádlottakat, az államügyész azonban semmisségi panaszt jelentett be.

Jogerőssé vált viszont két másik ítélet. Kaszás Istváné Csültag-utca 110. szám alatti lakos tavaly szeptember 23-án a szemesbáb-kilóját 1 forint 20 fillértért árulta. 200 forint pénzbüntetést kapott. Kálmán Istváné hajdúböszörményi lakos február 15-én egy darab 190 kg. súlyú tyúkot 12 forintért adott. Tekintettel arra, hogy időközben a barmfj felszabadult s az árdragítás mindössze 45 fillérnyi volt, 100 forint pénzbírságra ítélték.

Helyszíni felülvizsgálat lesz a Lencz-telepi út atások ügyében

Az Országos Földirtókrendező Tanács a debreceni Lencz-telepi Földmives Szövetkezet tagjai és nem tagjai juttatás-megvonási ügyében akként határozott, hogy Hajdúböszörmény Földirtókrendező Tanácsának határozatát helyben hagyja azzal a módosítással, hogy a négy vagy több ellátatlan gyermekkel, bíró, csekély jövedelemmel rendelkező juttatottak részére 300 n-ol. területű; hadirokkantoknak — indokolt esetekben — pedig 600 n-ol területű szülőingatlan vagy meg juttatásuként s egyben utasítja a Megyei Földhivatalt, hogy személy szerint vizsgálja felül az összes juttatottakat és azok felülvizsgálatának alkalmával az O. F. T. fontli elvi álláspontja szerint járjon el.

E határozat folytán március 6-án, esztörtökön délelőtt 9 órakor kezdőd-

ban szemiségi panaszt jelentett be.

Jogerőssé vált viszont két másik ítélet. Kaszás Istváné Csültag-utca 110. szám alatti lakos tavaly szeptember 23-án a szemesbáb-kilóját 1 forint 20 fillértért árulta. 200 forint pénzbüntetést kapott. Kálmán Istváné hajdúböszörményi lakos február 15-én egy darab 190 kg. súlyú tyúkot 12 forintért adott. Tekintettel arra, hogy időközben a barmfj felszabadult s az árdragítás mindössze 45 fillérnyi volt, 100 forint pénzbírságra ítélték.

BOROS szépen, **FEST, TISZTIT** jól
Piac-utca 77. szám

Vigszínház-mozi
Debrecenben először:
A legszebb szerelmi regény
VÁGYAK A VIHARBAN
Amerikai filmek! Főszereplők
Claudette Colbert—Ray Milland
Előadások: 3—5—7 órakor

APOLLO MOZI
Március 1—2-án. Csak két napig
Mahacs Kata Magyar vígjáték.
Hétfőtől közkvánra!
Intermezzo
Előadások köznapokon d. u. 3, 5, 7,
vasárnap és ünnepnap d. e. 11-kor is

